

Литр. чл. 3/2

127/2

СРПСКИ
КЊИЖЕВНИ ГЛАСНИК

НОВА СЕРБИЈА, Кт. XXXIX, Број 6 — 16 Јули, 1933.

Глава била у пролећу
ЗАПИС.

Једно кишно јутро у улици Краљице Наталије, и време кад иду у школу само пргави ђаци, којима се чини да сви часовници стално заостају. Жури по плочанику један ђачић ~~у великој доњој коњској је шибана~~. У какву школу спада, то један Бог зна, али у школу иде. На леђима му прописни рачић са два ремена, и обучен је као сви мушкарчићи-ђаци: у отпорну материју, са доста резервних дугмета, са претходно удареним кожним закрпама на оним местима ципелица где су прсти и зглавци. Што је мало необично за правог ђака: малишан држи обема рукама на трбушчићу пакетић, ~~омењеног уметног~~ ваљда хлеб с путером; и малишан плаче. Тај плач је овде једино важан. Ко познаје плачеве, могао је ~~да каже~~ да у плачу тог детета има загонетка и задатак: почетак неког дугачког пута. Тај човечић није плакао што је рано устао, нити што га боли глава, нити што му је наука тешка. Лишце му бескрајно тужно, плач тих, ~~и~~ не толико плач очију колико плач целог бића. Свака кошчица плаче у ~~девети~~ и над нечим чему као да утехе нема, ни у тати и мами, ни у динару, ни у излогу код Роде, ни у музици Краљеве гарде. Присебан потпуно, малишан обилази сваку барицу, од времена на време притегне торбу, погледа на трбушчић и боље распореди прстиће, да не би одвад стегнули оно што може да пробије и омасти. Али очи ~~не~~ се једнако пуне влажном светлошћу, раменца одскачу, тихи јецаји дижу се до затворених уста, искриве усне и старачки затресу малу главу. ~~Као што одрасли људи, понекад, целог живота врше дужности, разговарају, смеју се, и непрестано плачу.~~

накљон.

је осетити

всугу

Климе

Куд иде тај ђачић ~~у великој доњој коњској је шибана~~ и сав? У Гимназију не уђе, у Вежбаоницу не уђе, у Учитељску школу не уђе. На углу Старе скупштине сави ка Лондону. Сави ~~са~~ оним мало увежбано-хитрим, мало коњосаво-механичким окретом, како савијају и заобилазе угао људи који већ ко зна колико година иду све истим путем на дужност, тамо и натраг, тамо и натраг. Још се и саже мали да дами једној, подебелој, дигне амрелу. ~~А~~ једва диже, али диже, једном ~~руком~~ ~~и~~ један од оних старинских амрела као копље дугачких и шиљатих, и са око три метера кабасте памучне материје на жицама.

са

материја

руком

Ту се свршава забелешка о малом Паризлији, јер је Париз огроман, и сви се људи у њему свако вече изгубе, залутају, и растану. Али више од двадесет пет година се враћа слика малишана, а за њом, свакад кад искрсне, као да занути велика река у својој лепоти и моћи својој. Боже! где ли је шта ли је сад то бивше дете, и у што је сазрело оно чудесно мицање и кидање мозга који се простирао од чела до прсти ногу?

neka pagot
Azza shujoni
kao vaprosku
bespuit nag
Senah...

А треће детенце, малуцац који још није умео ни чисто да говори, пентрао се по једној од оних сремских чардаклија каквих више нема. Огранци лозе, силни, не само да су шцепали зид, него су га кидали, размицали му цигле; а од чворова и лактова лозе начиниле се ђаволски усправне мердевине које не воде никуда, и са чијег се врха само може пасти. А онај мали се још није ни хватао рукама као што се ради, него се качио само чврсто стиснутим песницама. Јер, у једној је руци држао неку бакалску кесицу, а у другој нешто невидљиво, а није још знао да се сети да се то може метнути и у џеп. Таман да се стропошта, још га на време дохватише нечије мишице и спустише на земљу. Био је лагачак, и уплашен, као мали скакавац. Требало га је брзо нечим забавити.

— Ти си нешто пазарио, мали?

— Не — одговара чисто, и гледа право у очи оним дугим погледом умиљате деце која сваком приону, и чију је дужину погледа, и поглед, одраслом човеку понекад немогућно издржати без збуњености.

— Па каква ти је то кесица?

Мали не одговори ништа, али на начин урођено послушне деце одмах чучну, отвори кесицу и показа колекцију доста сиротинских и крањих кликера.

— А шта ти је у другој руци?

Опет један дуг поглед; ручица се отвара, и на длану се показују два дигара.

— Шта ћеш за то да купиш, мали?

— И-а-јџ.

— Шта? Јаје?

— Не. — И поново врло дуг поглед, пун, сада, неке умиљне збуњености, неког мољења за опроштај што као досађује, он малишан, што не уме да одговори на питање јасно и пристојно. — Не, него с-си-и-аје.

— Шта, шта? Сир и јаје?

Мале песничнице се почеше трљати са оном детињом муком која обично претходи плачу. Детенце диже и баци један, па други, па трећи дуг поглед, сваки пун аићески чисте доброте, која моли или да разумете, или да опростите. И онда следова највећи могући напор:

— С-си-га-је...

Nov ogledak!

— Ах, цигаре! Је ли?

— Да! — и сад један безмерно срећан, упивен, благо- даран поглед, докле год мали, који одмицаше с леђима на- пред, није стигао до киоска и трафике...

И од тога састанка и искуства је прошло више од двадесет пет година. Али у том случају беше суђено да се добије одговор на питање: У што ће се Боже, у какву енергију, у какву срећу или заслугу претворити она мека, и опет чудно јака воља детенцета: да не буде на терету са својом немоћи, да се извињујева што није криво, да буде послушно до милоте...

— Дакле, ви сте онај ~~некадашњи~~ мали из нашег сусед- ства! Па чиме се сад занимаете, у овом граду?

Човек обори ~~врата~~ и благ поглед у земљу. Толико благ и добар поглед и толико дуг поглед да на земљи, крај изношених његових ципела, као да заиграше две светле тачке и почеше да расту.

— Како да вам кажем, да ме добро разумете, чиме се ~~занимам~~. ~~Нема~~ живота пред туђим вратима стојим, и никад ни на једна од тих врата не ућем унутра.

— Како пред вратима, за Бога? Не разумем вас!

— Ја сам разносач једне врсте општинских признаница. Да. Сабирам с краја на крај вароши новац за општину, па и за себе, јер општина и мене плаћа. Да. Звоним, при- чекам, идем; звоним, причекам, идем... Некад узалуд зво- ним, чекам по десет-петнаест минута, осећам се досадан и ~~не~~ стид ме је, да не умем да вам кажем. Дигнем руку да још једаред, јако зазвоним, па спустим руку и не зазво- ним. Стојим пред вратима и гледам у браву. Некад је то старинска брава, споља закована на врата. Некад је господствена, од шареног дебелог стакла и месингом окована. Стојао бих ко зна докле, али кад чујем да се неко кроз двориште приближује, сатнем главу и бежим као да сам што малочас да провалим код људи.

Неки једва отшкрину врата, и не видим друго до парче филма и пар папуча, и учини ми се да је неко плакао, па због мене престао. На брзу руку сврше са мном, залупе врата. Ја кажем: збогом и хвала, нико ми ништа не одговорни чујем само да онај неко даље плаче...

Неки отвори врата упола, али ме руком за- држи да не бих ушао. Јурне неки мирис из кујне, или спа- ним прозор пун цвећа, две ноге од стола, и лудо маче се пуза уз једну ногу и покушава да шапом дохвати другу ногу, па кад не може, оно се сасуља на патос, баш као да костију нема, ~~и~~ ~~не~~ ~~може~~ ~~да~~ ~~иде~~ ~~у~~ ~~нутра~~.

... Некад се на моје звоно разјаше врата као од ветра, али нити видим ко је отворио, нити видим кога унутра. Тек осетим да бије по мени нека промаја, ~~и~~ ~~не~~ ~~може~~ ~~да~~ ~~иде~~ ~~у~~ ~~нутра~~.

✓ ~~Како је гласни -~~
~~маке брже брже ко -~~
~~је као сам од себе~~
~~ко болешњак ...~~

✓ ~~исама~~

X ~~журни~~
~~као брза~~

✓ ~~Брзина ми се брзи -~~
~~добра брзина брже,~~
~~и дов. отворила се~~
~~ућем, али брзина брже~~
~~да шапкама и сави се садржај~~

X ~~The brave, знаме, као је неко разносач,~~
~~то су били некако као вештачарски опш~~
~~ниот мога врата брже,~~

